

درس تاریخ حدیث دارای دو سرفصل است. استاد به صلاحدید خود یکی از دو سرفصل را برای تدریس انتخاب نماید.
سرفصل اول:

<p>عنوان درس به فارسی: تاریخ حدیث به عربی: تاریخ الحدیث به انگلیسی: History of Hadith</p>	
<p>مشخصات درس: نوع درس: تخصصی تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲</p>	<p>اهداف: آشنایی دانشجو با موارد زیر: - حدیث و مترادفات آن در علم الحدیث - اهمیت و جایگاه حدیث در شناخت اسلام - ریشه‌های نقل و نگارش حدیث در عصر رسالت - وضعیت حدیث در دوره خلفای سه‌گانه - وضعیت حدیث در دوران بنی‌امیه تا اول عصر عباسیان - وضعیت شیعه در قرن نخست هجری - آثار عمومی و اختصاصی شیعه در حدیث در قرن اول (جامعه علی (ع)، نهج‌البلاغه، صحیفه سجادیه) - عصر صادقین (ع) و حیات دوباره حدیث شیعه - کتابت حدیث در دوره صادقین (ع) و پیدایش اصول اولیه - اصول اربعه‌گانه و نقش آن در پیدایش جوامع بعدی - راویان فقیه در اصحاب صادقین و پدیده اصحاب اجماع</p>
<p>دروس پیش‌نیاز:</p>	
<p>فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن</p>	
<p>- شناخت مفهوم «حدیث»، «تاریخ حدیث» و شعبه‌های آن (۲ جلسه)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ حدیث و معادل‌های آن ○ موقعیت حدیث در آثار اسلامی ○ تاریخ حدیث و تقسیمات آن ○ ۱-۳-۱- تاریخ حدیث اهل سنت (ادوار و مراحل) ○ ۱-۳-۲- تاریخ حدیث شیعه (ادوار و مراحل) <p>- حدیث در دوران پیامبر (ص) (۲ جلسه)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ حدیث در احادیث پیامبر (ص) ○ پیامبر و نقل حدیث ○ پیامبر و کتابت حدیث ○ احادیث وارده در اذن به کتابت و نهی آن ○ کوشش‌های دانشمندان در جمع تعارض احادیث نهی و اذن ○ مکتوبه‌های حدیثی عصر پیامبر (ص) <p>- حدیث در دوره خلفای اولیه (۲ جلسه)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ابوبکر و نقل و نگارش حدیث ○ عمر و نقل و نگارش حدیث ○ عثمان و نقل و نگارش حدیث ○ بررسی انگیزه‌های منع تدوین حدیث ○ بررسی موضعگیری اصحاب پیامبر (ص) در مقابل سیاست‌های حاکمان <p>- حدیث در دوره بنی‌امیه (۲ جلسه)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ وضعیت حدیث در خلافت معاویه با توجه به: ○ ۱-۱-۱. ادامه سیاست خلفای گذشته 	

۲-۱-۱. ظهور پدیده جعل حدیث

۳-۱-۱. پیدایش و نشر اسرائیلیات

○ عمرین عبدالعزیز و تدوین رسمی حدیث:

۴-۲-۱- صدور فرمان و بازتاب‌های آن

۴-۲-۲- نخستین مدون حدیث

۴-۲-۳- جمع بندی کلی در خصوص وضع حدیث تا پایان عهد اموی

- تدوین آغازین حدیث در شیعه در قرن نخست (۳) جلسه

○ شرایط اجتماعی، سیاسی، شیعه در قرن اول

○ موارد حدیثی شیعه در قرن اول شامل:

۵-۲-۱- موارد اختصاصی امامان در حدیث از جمله: جامعه علی (ع)، مصحف حضرت فاطمه (س)

۵-۲-۲- موارد عمومی حدیث شیعه از جمله: نهج البلاغه و صحیفه سجادیه

۵-۲-۳- بقایایی آثار حدیثی شیعه از قرن اول

- عصر صادقین (ع) و حدیث شیعه (۴ جلسه)

○ شرایط سیاسی، فرهنگی دوره

○ مجالس درسی صادقین (ع) و سبک آموزشی آنان

○ نقش راویان فقیه و اصحاب اجماع در یاران صادقین (ع)

○ کتابت و تدوین حدیث در شیعه

○ اصل، کتاب، اصول اربعماه و جایگاه آن

تکلیف عملکردی

به پیشنهاد استاد در راستای اهداف و سرفصل‌های فوق به دانشجو واگذار شود.

راهبردهای تدریس و یادگیری

در معرفی هر قسمت از محتوا، پیشنهاد می‌شود به مثال‌هایی به عنوان پیش نمونه اشاره شود و بسط مطالب براساس مثال پیش نمونه صورت گیرد تا به خوبی در ذهن دانشجو جای گیرد. این درس به صورت جریان محوری دنبال می‌شود نه صرفاً آشنایی با اشخاص و کتب به صورت حفظی. ضمناً می‌توان دانشجو را با ارجاع به منابع مختلف تاریخ حدیثی تشویق به مطالعه و ارائه کنفرانس در کلاس نمود.

منبع اصلی (آموزشی)		فهرست منابع		
معارف، مجید، تاریخ عمومی حدیث، انتشارات کویر بخش‌های اهل سنت ۱-۱۱۶ سیری در تاریخ حدیث شیعه ۱۹۷-۲۵۲		مدیر شانه‌چی، کاظم، تاریخ حدیث، تهران، انتشارات سمت، پاکتچی، احمد، تاریخ حدیث (درسنامه)، مؤدب، سیدرضا، تاریخ حدیث، معارف، مجید، پژوهشی در تاریخ حدیث شیعه، طباطبایی، کاظم، آشنایی با تاریخ و منابع حدیثی، مهدوی راد، محمدعلی، تدوین الحدیث عند الشیعه الامامیه، الکیلانی، السید مناظر، تدوین الحدیث، الکردی، عبدالله جاسم، تدوین الحدیث النبوی،		
۴	۳	۲	۱	ارزشیابی یادگیری
تکلیف درسی ☒	آزمون‌های نوشتاری ☒ آزمون عملکردی ☐	آزمون‌های نوشتاری ☐ آزمون عملکردی ☐	ارزشیابی مستمر ☒ میان‌ترم ☐	

